

---

J.Y.H.A. JACOBS

# Van kerkvoogden naar kerkleiders

*Bestuurlijke verwikkelingen in de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland (1795-1853). Een introductie aan de hand van Romeinse archivalia*

## *Bij wijze van inleiding*

De verschijning in 1996 van wat in feite het vijfde en waarschijnlijk laatste deel in de omvangrijke reeks *Romeinse bescheiden voor de geschiedenis der Rooms-katholieke kerk in Nederland* genoemd mag worden<sup>1</sup>, vormt een goede aanleiding voor een meer uitvoerige terugblik op dit onderzoeksproject van lange adem, waaraan diverse bekende Nederlandse (kerk)historici in de loop der jaren hun naam verbonden hebben. Dat dit nu pas gebeurt, hangt samen met het feit dat een zo uiteenlopende presentatie van archivalia als in deze reeks heeft plaatsgevonden (na de publicatie van de delen I tot en met III werd ten behoeve van de navolgende delen de formule van het project namelijk drastisch gewijzigd), eerst haar bruikbaarheid in de dagelijkse beoefening van het historische ambacht moet bewijzen. In dat ambacht gaat het immers primair om de selectie, analyse en verwerking van al dan niet in druk uitgegeven bronnen met het oog op hun eventuele toepassing bij de reconstructie, interpretatie en evaluatie van een bepaald historisch gebeuren. Pas daarna kan in relatie tot genoemde doelstelling een oordeel worden geveld over de wijze waarop achtereenvolgende bezorgers de in aanmerking komende archivalia toegankelijk hebben gemaakt. Daarbij gaat het in dit geval om materiaal dat in uiteenlopende Vaticaanse archiefbewaarplaatsen berust en dat geselecteerd is op grond van zijn relevantie voor de Nederlandse kerkgeschiedenis.

Om de gebruikswaarde van vooral het meest recente deel van de

Prof.dr. J.Y.H.A. Jacobs is hoogleraar voor Geschiedenis van Kerk en Theologie aan de Theologische Faculteit van de Katholieke Universiteit Brabant (Adres: Wandelboslaan 96, 5042 PE Tilburg)

I. J.P. de Valk, *Romeinse bescheiden voor de geschiedenis der Rooms-katholieke kerk in Nederland 1832-1914*, *Archiefwijzer van Romeinse archivalia*. Eerste band: Chronologische lijst van documenten. Tweede band: Archieven, overzichten en indices. Instituut voor Nederlandse Geschiedenis, Den Haag, 1996, XLII + 827 en 632 blz. (Rijks Geschiedkundige Publicatiën, Grote Serie dl. 230 en dl. 231). ISBN 90-5216-080-5 en 90-5216-081-3.